FÓKUSZPONT

ÚJRA HAZA LEHET MAJD KÜLDENI A NIGÉRIAIAKAT

Visszafogadási megállapodást írt alá Nigéria és az Európai Unió, ami megkönnyítheti az EU-ban jogszerűtlenül tartózkodó nigériai állampolgárok hazatoloncolását. Noha az érintettek száma nem kiemelkedően magas, 2023-ban mindössze 11%-ukat sikerült visszaküldeni, 2024-ben pedig 28,9%-ukat.

Egy évtized után eredményre vezettek az Európai Unió és Nigéria közötti tárgyalások: a felek 2026. november 10-én Abujában írtak alá visszafogadási megállapodást. A 2016 óta tartó egyeztetések lezárását jelentő dokumentumot Bianca Odumegwu-Ojukwu nigériai külügyminiszter és Magnus Brunner uniós belügyi és migrációs biztos írta alá. A nigériai belügyminisztérium közölte, hogy Brüsszel 100 millió eurós finanszírozást tett elérhetővé a szélesebb körű migrációs és biztonsági együttműködéshez. Az egyeztetések a határigazgatásra, az emberkereskedelemre és az embercsempészet elleni fellépésre is kiterjednek.

A megállapodás értelmében Nigéria vállalja azon állampolgárainak visszafogadását, akiknek elutasították a tartózkodási kérelmét, lejárt a vízumuk, vagy más okból nem jogosultak az EU területén maradni. Az EU is hasonló vállalást tett azon uniós állampolgárok kapcsán, akik jogszerűtlenül tartózkodnak az afrikai országban. Annak érdekében, hogy megkönnyítsék a hazatérők állampolgárságának ellenőrzését, a nigériai kormány korszerűsíti migrációs és személyazonossági rendszereit. Abuja emellett a hazatérők reintegrációjának támogatását, infrastrukturális segítséget és az Európába irányuló legális migrációs lehetőségek bővítését is szorgalmazza.

Ahhoz, hogy a megállapodás életbe lépjen, az uniós jóváhagyási eljárás lezárására, azon belül az Európai Parlament jóváhagyására is szükség van. Amennyiben erre sor kerül, a nigériai megállapodás lehet a 19. más országokkal kötött, jogilag kötelező erejű egyezmény a sorban. Az EU többek között Albániával, Észak-Macedóniával, Bosznia-Hercegovinával, Montenegróval, Szerbiával, Moldovával, Pakisztánnal, Örményországgal, Azerbajdzsánnal és Törökországgal kötött ilyen megállapodást.

A nigériai egyezmény az uniós kitoloncolási politika szempontjából is fontos, hiszen a visszaküldési határozatok végrehajtását akadályozza, ha a származási ország nem működik együtt állampolgárai azonosításában és visszafogadásában. A megállapodás ugyanakkor azt is mutatja, hogy Nigéria a kitoloncolási együttműködést szélesebb migrációs partnerséghez kívánja kötni, amelyben a fejlesztési támogatások és a legális migrációs lehetőségek is szerepet kapnak.

Jelenleg mintegy 260 ezer nigériai állampolgár tartózkodik jogszerűen az uniós tagországokban, a jogcím nélkül tartózkodók pontos száma nem ismert. 2023-ban az uniós tagállamok 11 120 nigériai állampolgárral szemben hoztak távozási határozatot, közülük azonban mindössze 1 175 főt sikerült visszaküldeni, ami 11%-os arányt jelentett. Egy Eurostat-adatokra épülő kutatás szerint 2024-ben ez az arány már 28,9% volt.